

Correlatie en lineaire regressie

www.karelappeltans.be

May 9, 2021

1 Inleiding

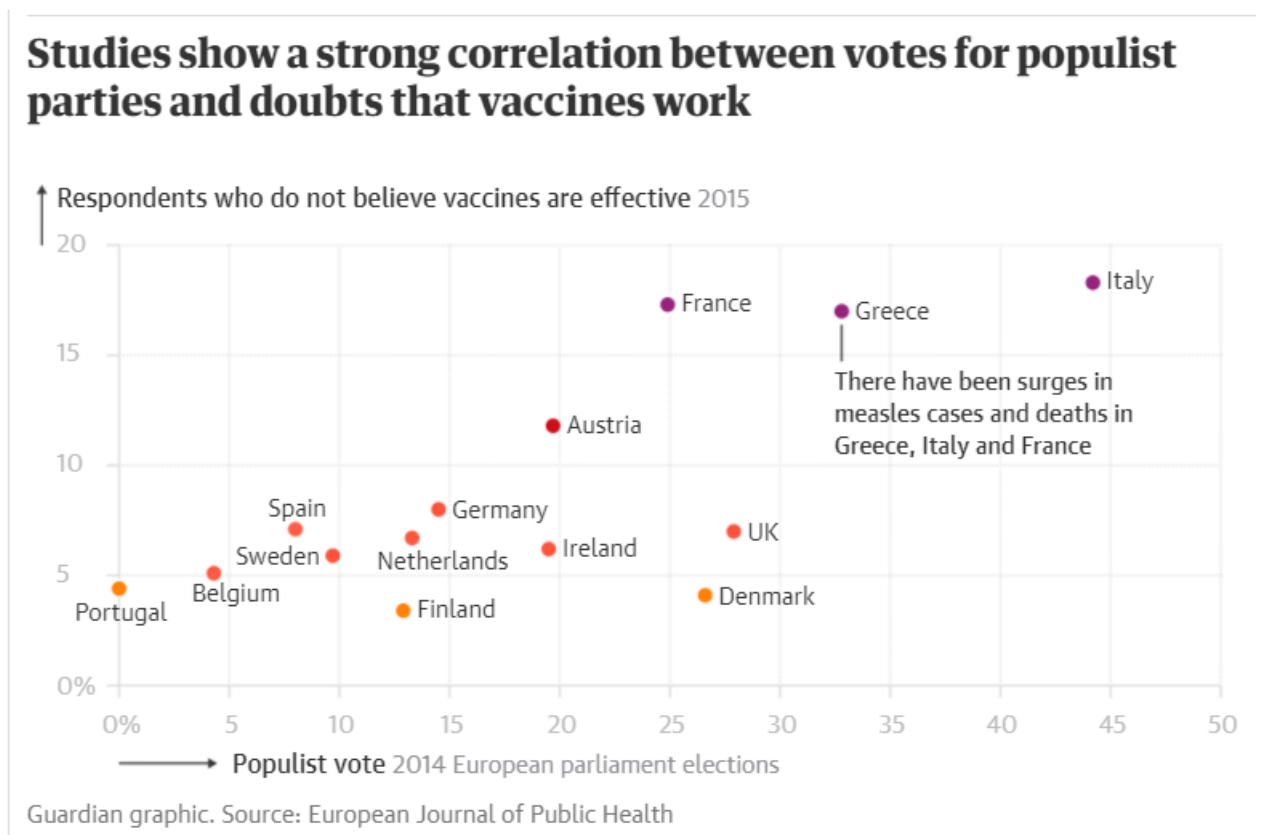

Figure 1: <https://www.theguardian.com/world/2019/feb/25/vaccine-scepticism-rises-in-line-with-votes-for-populists-study-finds>

2 puntenwolk

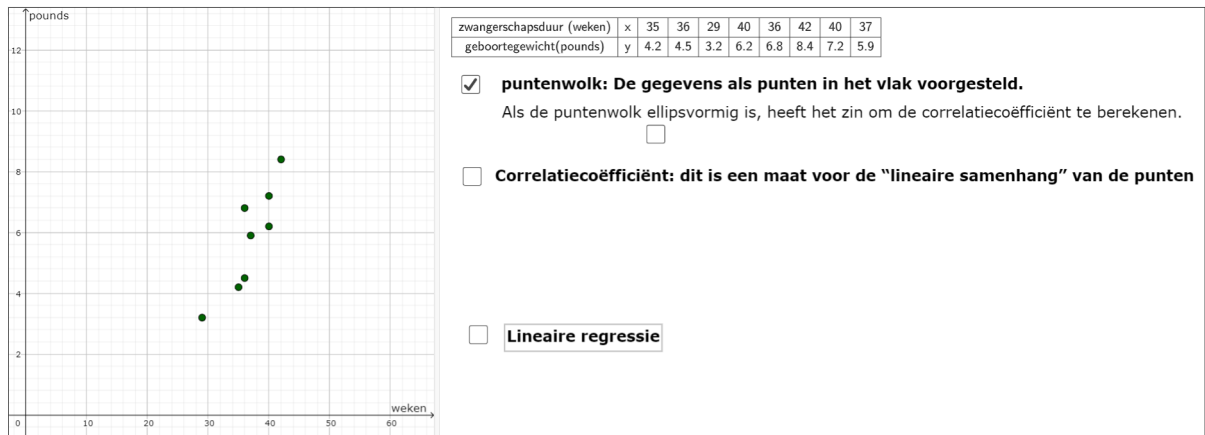

Figure 2: <https://www.geogebra.org/m/ywda8eSq>

3 correlatiecoëfficiënt (van Pearson)

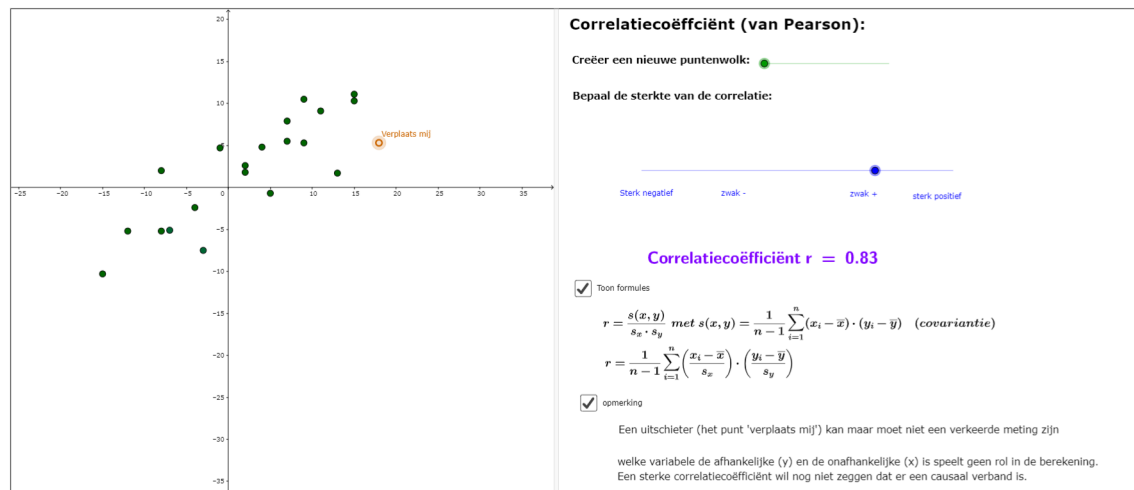

Figure 3: <https://www.geogebra.org/m/ywda8eSq>

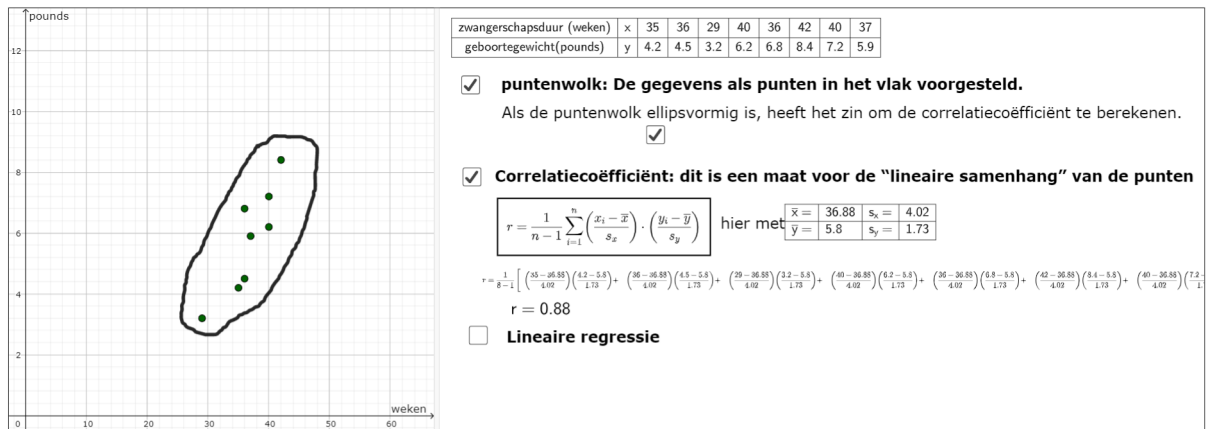
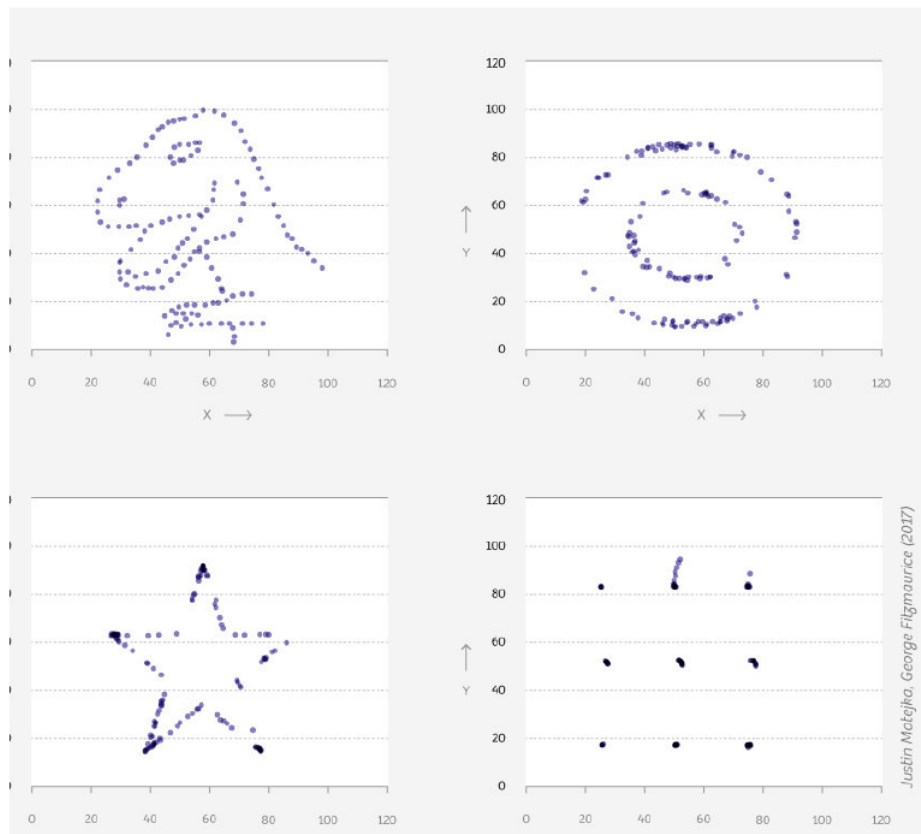

Figure 4: <https://www.geogebra.org/m/ywda8eSq>

Dat het belangrijk is om eerst de puntenwolk te tekenen mag blijken uit onderstaande voorbeelden:

Al deze 'puntenwolken' hebben voor de x- en y-variabele hetzelfde gemiddelde en standaardafwijking en hebben dezelfde correlatiecoëfficiënt.

4 lineaire regressie

4.1 vergelijking rechte

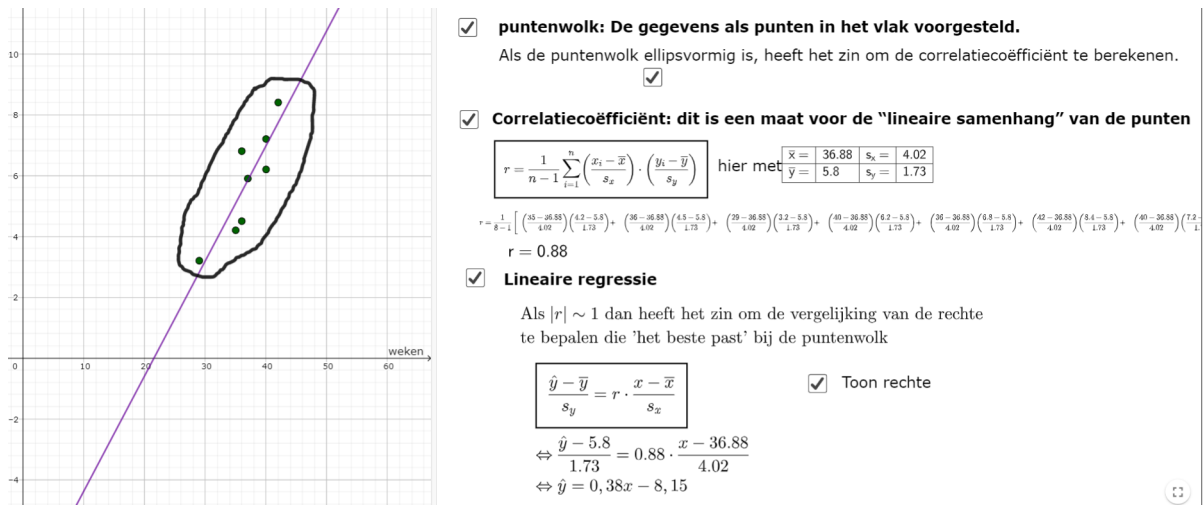

Figure 5: <https://www.geogebra.org/m/ywda8eSq>

4.2 kleinste kwadratenmethode

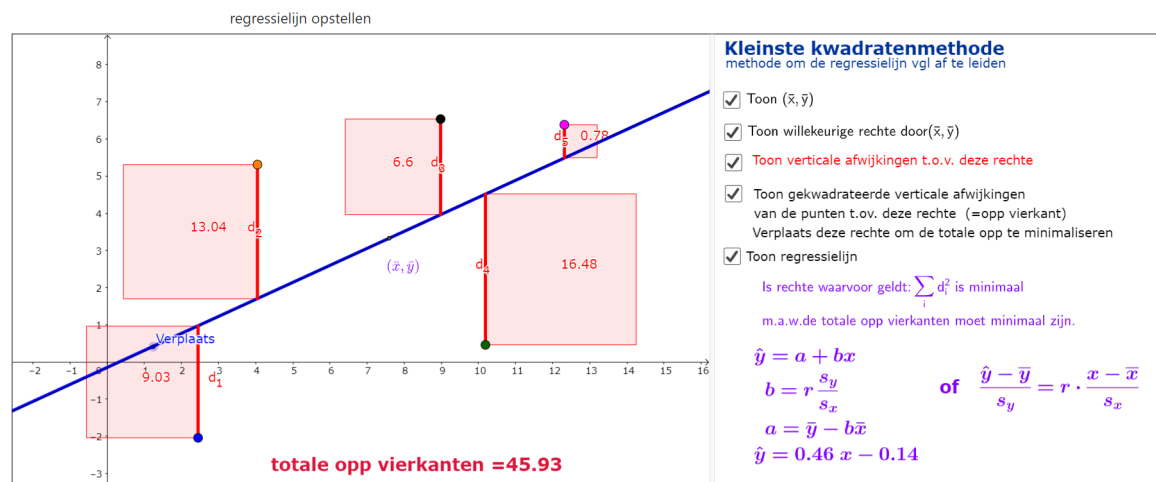
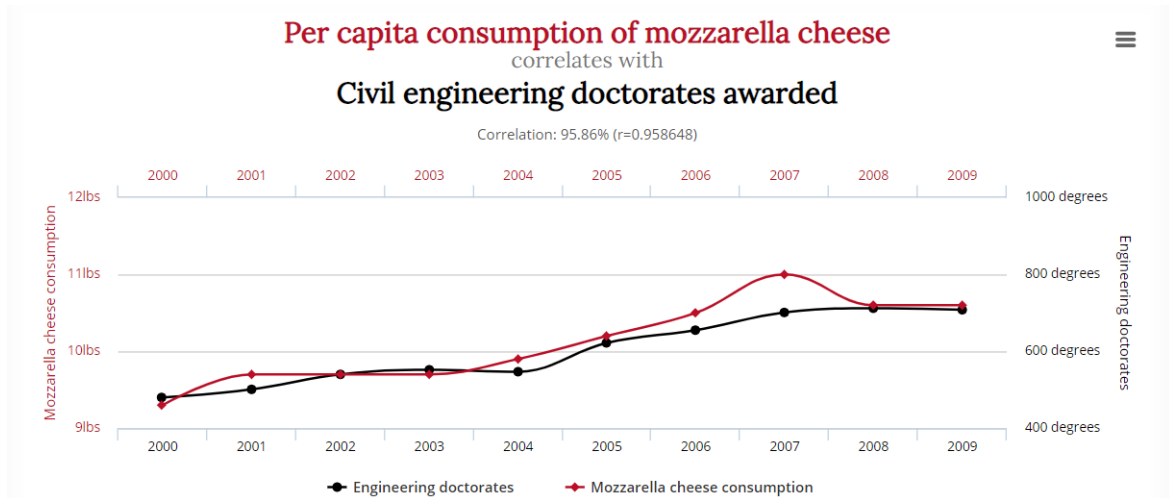

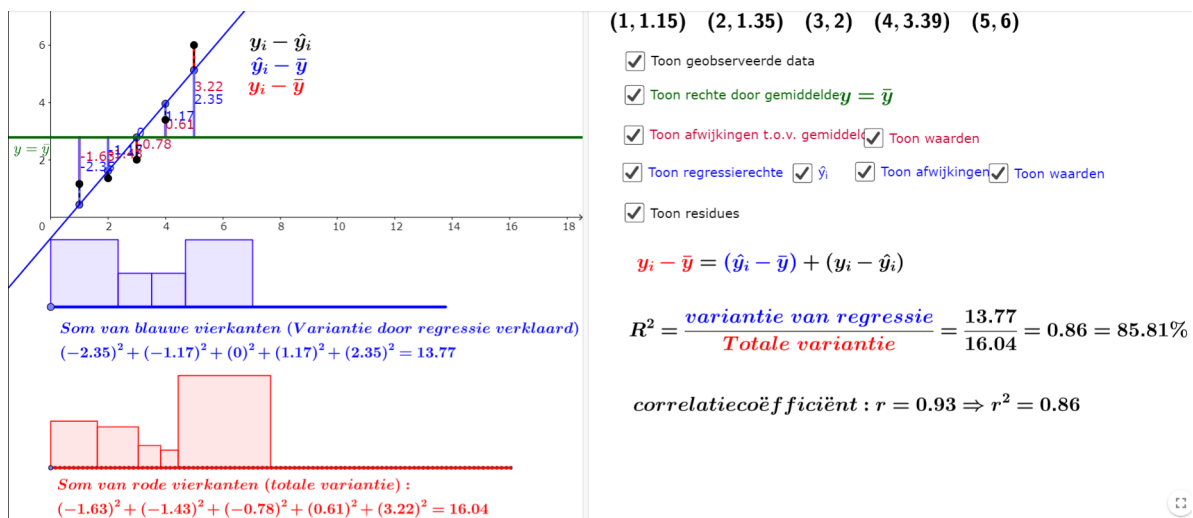
Figure 6: <https://www.geogebra.org/m/ywda8eSq>

5 correlatie is geen causaliteit

[<http://www.tylervigen.com/spurious-correlations>]
[<http://www.tylervigen.com/spurious-correlations>]

6 determinatiecoëfficiënt

[<https://www.geogebra.org/m/ywda8eSq>]
[<https://www.geogebra.org/m/ywda8eSq>]

7 andere notaties

In andere handboeken kan je nog andere formules en notaties aantreffen. Deze worden hier niet besproken, behalve de covariantie

$$\text{covariantie} : s_{xy} = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x}) \cdot (y_i - \bar{y})$$

Dit geeft dan voor de correlatiecoëfficiënt:

$$r = \frac{s_{xy}}{s_x \cdot s_y}$$

8 oefeningen

1. Een chemisch ingenieur onderzoekt het verband tussen de temperatuur en de opbrengst in een chemisch proces. Hij bekomt volgende gegevens

T (°C)	100	110	120	130	140
opbrengst (%)	45	51	54	61	66

- (a) Teken de puntenwolk
 - (b) Bereken de correlatiecoëfficiënt
 - (c) Bepaal de vergelijking van de regressierechte
 - (d) Bereken de verwachte opbrengst bij een temperatuur van 122°C
2. Is er een lineair verband tussen de jaren rijervaring van een auto chauffeur en de maandelijkse kostprijs van de autoverzekering? Een onderzoeker bekomt de volgende gegevens van een random sample van 100 chauffeurs bij een bepaalde verzekeringsmaatschappij:

	gemiddelde	standaardafwijking
jaren ervaring	11,25	7,4
maandelijkse premie	69	11,8

Er is ook gegeven dat $s_{xy} = -774,6$

- (a) Schets een mogelijke puntenwolk. Benoem zeker de assen!
 - (b) Bereken de correlatiecoëfficiënt
 - (c) Bepaal de vergelijking van de regressierechte
 - (d) Bereken de verwachte premie voor een chauffeur met 10 jaar rijervaring
3. We willen een goedkoop appartement kopen in Hasselt (prijs van hoogstens 220000 euro) en vragen ons af of er een verband is tussen de prijs en de oppervlakte van dit type appartementen. We hebben daarom een aselect steekproef genomen van 50 'goedkope' Hasseltse appartementen en we hebben een aantal steekproef resultaten berekend:

	gemiddelde	standaardafwijking
opp in m ²	71,92	22,33
prijs in euro	169242,22	38585,55

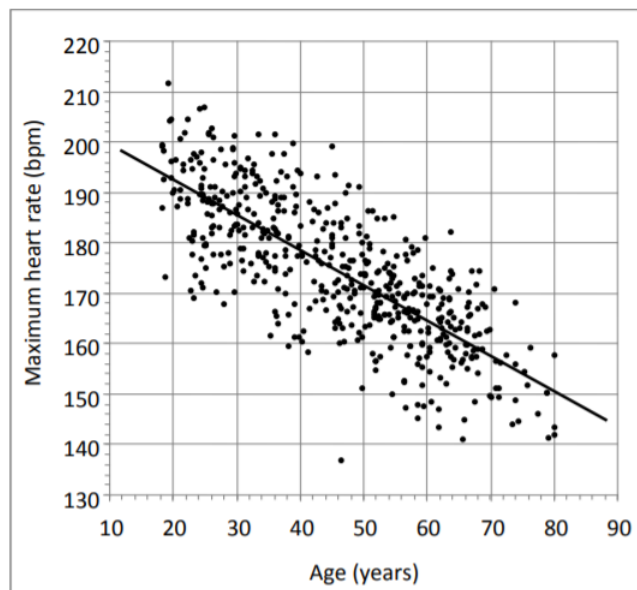
$$s_{xy} = 644650,38$$

- (a) Bereken de sterkte van het lineaire verband tussen de oppervlakte en de prijs van deze 50 Hasseltse appartementen. Wat is je besluit? ($r = 0.7482$; vrij sterk positief verband)
 - (b) Schrijf zowel het theoretisch model als het geschatte model op als we de prijs willen voorspellen op basis van de oppervlakte. Interpreteer-als het zinvol is- de coëfficiënten van het geschatte model. (Prijs= a+b oppervlakte; $\widehat{prijs} = 76260.9551 + 1292.846opp$; het interpreteren van de constante in het geschatte model heeft geen zin: er zijn geen appartementen met oppervlakte (in de buurt van) 0 m². Het gaat hier om een extrapolatie van de gegevens; Als de oppervlakte met 1 m² toeneemt, dan zal de voorspelde gemiddelde prijs toenemen met 1292.85 euro)
 - (c) Bereken en interpreteer de determinatiecoëfficiënt van het geschatte model ($R^2 = 0.5598$. Dit betekent dat 56% van de spreiding in de prijzen kan verklaard worden door rekening te houden met de oppervlaktes van deze appartementen)
4. Slechts één van de volgende uitspraken is juist. Welke en verklaar waarom die uitspraak juist is en de andere uitspraken fout zijn.

- (a) De correlatiecoëfficiënt tussen een voetballer zijn gewicht en de positie waar hij speelt is 0.54.
- (b) De correlatiecoëfficiënt tussen de lengte van de auto en zijn verbruik is 0.71 kilometer per liter
- (c) De correlatiecoëfficiënt tussen de verloning van een leerkracht wiskunde en de resultaten van zijn leerlingen bedraagt 0.42
- (d) Er is een hoge correlatiecoëfficiënt van 1.09 tussen de lengte van een persoon en de spanwijdte van de armen

5. Bespreek onderstaande puntenwolk

A person's *maximum heart rate* is the highest rate at which their heart beats during certain extreme kinds of exercise. It is measured in beats per minute (bpm). It can be measured under controlled conditions. As part of a study in 2001, researchers measured the maximum heart rate of 514 adults and compared it to each person's age. The results were like those shown in the scatter plot below.

Source: Simulated data based on: Tanaka H, Monaghan KD, and Seals DR. Age-predicted maximal heart rate revisited, J. Am. Coll. Cardiol. 2001;37:153-156.

6. Verklaar volgende deelzin uit onderstaand artikel (gelezen op www.decorrespondent.nl): "maar hoe de causaliteit precies werkt, is minder makkelijk te zeggen"

Het onderzoek naar de psychologische effecten van sociale media op jongeren is even onvolgroeid als het object ervan

Nu is het wetenschappelijk onderzoek naar de psychologische effecten van sociale media op jongeren al even onvolgroeid als het object ervan. Het staat in de kinderschoenen en zowel Twenges data als haar cultuurpessimistische conclusies zijn onderwerp van kritiek geweest. Dat er namelijk een correlatie bestaat tussen smartphonegebruik en hoge depressiecijfers is wel duidelijk, maar hoe de causaliteit precies werkt, is minder makkelijk te zeggen.

Meer feiten en minder hype, oordeelde The Guardian over Twenges boek

7. Bespreek onderstaand spreidingsdiagram. Leg ook de betekenis van $R^2 = 0.5411$ uit.

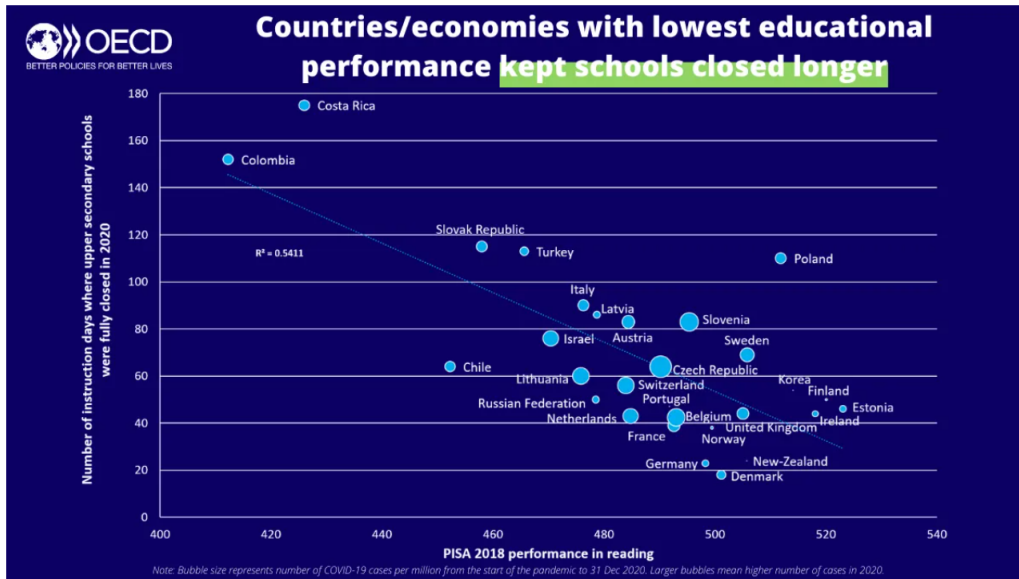
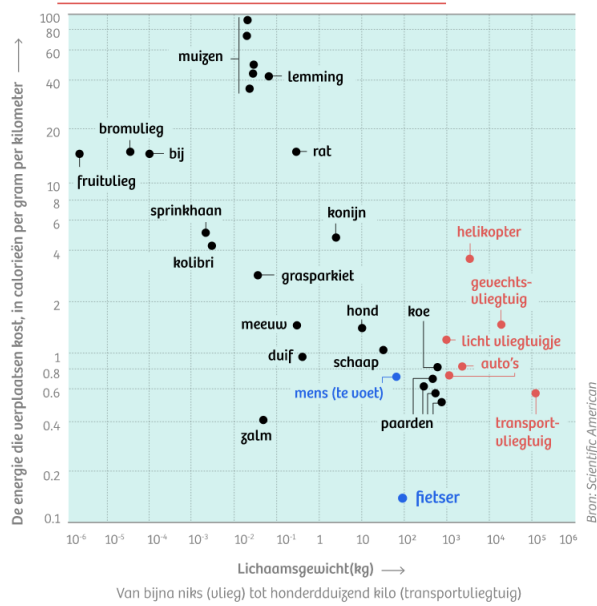

Figure 7: <https://oecdeditoday.com/state-of-education-one-year-into-covid/>

8. Bespreek onderstaand spreidingsdiagram

(Deze grafiek is logaritmisch: elk stapje in de x- en y-as is een factor 10.)

Figure 8: <https://decorrespondent.nl/12251/waarom-de-fiets-veel-snelser-is-dan-je-denkt-en-de-auto-802849034097-9647ceb8>

9 taak